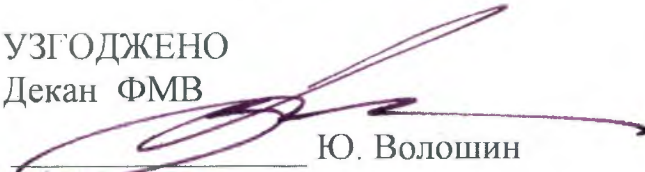

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Факультет міжнародних відносин
Кафедра міжнародних економічних відносин і бізнесу

УЗГОДЖЕНО
Декан ФМВ

Ю. Волошин
«14» 02 2021 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з навчальної роботи

А. Полухин
«25» 02 2021 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Економіка зарубіжних країн»

Галузь знань: 29 «Міжнародні відносини»
Спеціальність: 292 «Міжнародні економічні відносини»
Освітньо-професійна програма: «Міжнародний бізнес»

Форма навчання	Сем.	Усього (год. / кредитів ECTS)	ЛКЦ	ПР.З	Л.З	СРС	ДЗ / РГР / К.р	КР / КП	Форма сем. контролю
Денна	5	3,0	17	17	-	56	-	-	Екзамен 5 с.
Заочна	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Індекс: РБ - 17 - 292 /18 – 2.1.21.5

СМЯ НАУ РП 15.01.01-01-2020

Робочу програму навчальної дисципліни «Економіка зарубіжних країн» розроблено на основі освітньої програми та робочого навчального плану № РБ - 17 - 292 /18 підготовки фахівців освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини» освітньо-професійною програмою «Міжнародний бізнес» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробили:

завідувач кафедри міжнародних
економічних відносин і бізнесу

/ Степанов О.П./

асистент кафедри міжнародних
економічних відносин і бізнесу

/ Шеремет О.В./

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» (освітньо-професійна програма «Міжнародний бізнес») – кафедри міжнародних економічних відносин і бізнесу, протокол № 1 від «03» вересня 2020р.

Завідувач кафедри

/Степанов О.П./

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету міжнародних відносин, протокол № 10 від «07» 12 2020 р.

Голова НМРР

/Сидоренко К.В./

Рівень документа – 36

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

	Система менеджменту якості. Робоча програма «Економіка зарубіжних країн»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 15.01.01 – 01-2020
		стор. 3 з 10	

ЗМІСТ

	Сторінка
Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1 Заплановані результати.....	4
1.2. Програма навчальної дисципліни.....	5
2. Зміст навчальної дисципліни	7
2.1. Структура навчальної дисципліни.....	7
2.2. Перелік питань для підготовки до екзамену.....	7
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	8
3.1. Методи навчання.....	8
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна).....	8
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті.....	8
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь	9

	Система менеджменту якості. Робоча програма «Економіка зарубіжних країн»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 15.01.01 – 01-2020
		стор. 4 з 10	

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Економіка зарубіжних країн» розроблена на основі «Методичних рекомендацій до розроблення та оформлення робочої програми навчальної дисципліни денної та заочної форм навчання, затверджених розпорядженнями №071/роз. від 10.07.2019 р., № 088/роз. від 16.10.19 та відповідних нормативних документів.

1. Пояснювальна записка

1.1. Заплановані результати.

Дана навчальна дисципліна є теоретичною основою сукупності знань та вмінь, що формують профіль фахівця у галузі міжнародних відносин

Метою викладання дисципліни є формування у студентів розуміння студентами регіональних особливостей економічного розвитку держав світу, основних факторів і джерел економічного зростання зарубіжних країн, тенденцій розвитку їх промислового виробництва, сільського господарства, сфери послуг, бюджетних систем та фінансових ринків.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- розуміння змісту міжнародних економічних відносин і процесу розвитку світового господарства, а також комплексу понять та показників, які характеризують його розвиток;
- вивчення міжнародної спеціалізації та зовнішньоекономічної діяльності країн світу;
- вивчення явищ і процесів, які відбуваються в економіці як окремих країн, так і окремих регіонів, підсистем світового господарства;
- набуття навичок аналітичного оцінювання ефективності моделей економічного розвитку окремих країн;
- роз'яснення галузевої структури економіки, економічного потенціалу, особливостей економічного устрою країн;
- визначення та характеристика чинних та потенційних важливих торговельно-економічних партнерів України.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути таких **компетентностей**:

ЗК1. Здатність навчатися та бути сучасно навченим.

ЗК4. Здатність до використання сучасних інформаційних та комунікаційних технологій, програмних пакетів загального і спеціального призначення.

ЗК6. Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.

ЗК10. Вміння використовувати набуті знання, розуміти предметну область та професію на практиці, бути відкритим до застосування знань з урахуванням конкретних ситуацій.

ЗК11. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК15. Здатність фахово та комплексно аналізувати сучасні світові економічні теорії та концепції, визначати позитивні й конструктивні ідеї для досягнення суспільного прогресу та економічного зростання.

ЗК17. Вміння виявляти закономірності становлення, розвитку та еволюції сукупності економічних відносин та економічних інтересів різних суб'єктів господарювання у різноманітних світових економічних системах.

ФК1. Здатність виокремлювати закономірності, характерні ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації економічної політики та світових інтеграційних/дезінтеграційних процесів.

	Система менеджменту якості. Робоча програма «Економіка зарубіжних країн»	Шифр документа	СМЯНАУ РП 15.01.01 – 01-2020
		стор. 5 з 10	

ФК3. Розуміння сутності й особливостей функціонування середовища міжнародних економічних відносин та моделей економічного розвитку.

ФК4. Здатність обґрунтовувати особливості реалізації форм МЕВ на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.

ФК5. Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного середовища та вмінти адаптуватися до них.

ФК6. Здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі.

ФК9. Знання про стан досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.

ФК11. Здатність застосовувати базові знання у сфері міжнародних економічних відносин з використанням нормативно-розпорядчих документів, довідкових матеріалів.

ФК14. Здатність застосувати методи, правила і принципи функціонування МЕВ для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

ФК23. Здатність до стратегічного мислення, стратегічного планування й управління, уміння оцінити міжнародне середовище та його вплив на країну, визначити адекватні зовнішнім загрозам і можливостям цілі та завдання зовнішньої або внутрішньої політики країни та пропонувати відповідні ефективні інструменти їх реалізації.

ФК27. Формування системи знань щодо геоекономічних аспектів міжнародного бізнесу, основних тенденцій розвитку міжнародного бізнесу, зв'язку сучасних господарських форм у зовнішньоекономічній діяльності та формуванні інформаційної економіки.

Міждисциплінарні зв'язки: Дана дисципліна базується на знаннях таких дисциплін, як «Вступ до спеціальності «Міжнародні економічні відносини»», «Мікроекономіка», «Макроекономіка», «Економічна теорія», взаємопов'язана з такими дисциплінами, як «Міжнародні економічні відносини», «Теорія міжнародних економічних відносин», і є базою для вивчення таких дисциплін, як «Міжнародні відносини і світова політика» та «Облік та аналіз ЗЕД».

1.2. Програма навчальної дисципліни.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з одного навчального модуля, а саме:

- навчального модуля №1 **«Економіка зарубіжних країн»**, який є логічно завершеною, самостійною, цілісною частиною навчального плану, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

2.1. Модуль №1 «Економіка зарубіжних країн».

Тема 1. Економічна структура світу

Особливості науково-технічної сфери світової економіки. Основні етапи та форми розвитку міжнародного науково-технічного співробітництва. Роль і значення виробничо-інвестиційної діяльності у сучасній світовій економіці. Основні риси еkleктичної парадигми міжнародного виробництва Дж. Дайнінга. Прямі портфельним інвестиціям. Тенденції їх розвитку в сучасних умовах. Місце зовнішньої торгівлі у структурі світової економіки. Динаміка й структура міжнародної торгівлі. Міжнародні валютно-фінансові відносини.

Тема 2. Ресурсний потенціал сучасної цивілізації

Ресурси та ресурсний потенціал. Найважливіші ресурси індустріальної цивілізації. Головні тенденції у розвитку мінерально-сировинних ресурсів. Роль технологічних ресурсів у розвитку сучасної цивілізації. Фінансово-кредитні ресурси сучасної цивілізації. Взаємовідносини України і найбільших фінансово-кредитних установ світу.

Тема 3. Формування економічної моделі XXI ст.. Криза індустріального розвитку

Економічні основи та головні види світових цивілізацій. Характерні риси індустріальної цивілізації. Криза індустріальної цивілізації. Суть та головні ознаки ноосферно-космічної цивілізації і автотрофної економіки за В. І. Вернадським. Особливості притаманні антропогенно-інтелектуальній економіці. Зміни у характері власності в сучасній економіці. Процеси інформатизації та інтелектуалізації економіки. 8

Тема 4. Економіка країн ОЕСР

Особливості економічного розвитку країн, що входять до ОЕСР. Суть антимонопольних заходів у країнах ОЕСР. Специфіка підприємницької діяльності окремих країн даної групи. Форми регулювання суспільних відносин у країнах ОЕСР. Сучасні пріоритети економічної політики країн ОЕСР. Суть грошово-кредитної політики країн, що входять до ОЕСР.

Тема 5. Економіка перехідних суспільств

Суть і специфіка переходу від командно-адміністративного господарювання до ринкового. Основні групи країн, що перебудовують свою економіку для її подальшого функціонування на ринкових засадах. Характерні риси і труднощі перехідного суспільства в Україні.

Тема 6. Східна Європа. Економіка країн Східної Європи

Структурні групи країн західноєвропейського регіону. Основні здобутки і труднощі західноєвропейських країн. Характеристика головних галузей господарства країн Західної Європи. Особливості розвитку зовнішньоекономічних зв'язків країн західноєвропейського регіону. Перспективи взаємовигідного співробітництва України з державами Західної Європи. Основні особливості сучасного соціально-економічного розвитку східноєвропейських країн. Причини кризових явищ в економіці країн регіону в першій половині 90-х років. Головні напрями національних програм і практики ринкових реформ у країнах Східної Європи на сучасному етапі. Основні напрями лібералізації зовнішньоекономічних зв'язків східноєвропейських країн.

Тема 7. Співдружність незалежних держав

Характеристика СНД. Особливості підходу окремих країн до проблем інтеграції у межах СНД. Специалізація економічного потенціалу країн Співдружності. Характеристика економічних відносин України з країнами СНД. Особливості економічного розвитку Росії. Характерні ознаки економіки Білорусі. Специфіка господарства Молдови. Економічний потенціал Казахстану. Перспективи реформування економіки країн Закавказзя.

Тема 8. Економічний потенціал США. Латинська Америка і світове господарство

Характеристика економічного розвитку країн Латинської Америки у межах світового господарства. Місце Латинської Америки в міжнародному поділі праці. Криза 80-х років у країнах Латинської Америки. Зміст тенденцій, що проявляються в розвитку економіки країн Латинської Америки. Характеристику фінансової системи країн Латинської Америки. Основні напрями зовнішньоекономічних зв'язків країн Латинської Америки. Ознаки, що формують структуру економічної системи США. Склад приватного сектора економіки США. Масштаби монополізації економіки США, Канади. У чому полягає універсальність галузевої й товарної структури промисловості США. Оцінка розвитку сільського господарства США. Основні типи державних підприємств у США. Основні механізми проведення антимонопольної політики у США?

Тема 9. Економіка країн Південно-Східної Азії. Економіка країн Південної Азії. Економіка країн Африки. Економіка країн Близького та Середнього Сходу

Етапи економічної стратегії, яка реалізувалася в країнах Асоціації. Іноземний капітал у здійсненні індустріалізації. Головні напрями ринкової трансформації економіки

	Система менеджменту якості. Робоча програма «Економіка зарубіжних країн»	Шифр документа	СМЯНАУ РП 15.01.01 – 01-2020
		стор. 7 з 10	

соціалістичних країн Південно-Східної Азії. Головні фактори сучасного економічного розвитку країн Південної Азії. Основні механізми проведення державної економічної політики в Індії. Основні особливості процесу індустріалізації в Індії. Тенденції економічного розвитку країн континенту на тлі світових економічних процесів. Результати діяльності МНК у країнах регіону. Взаємозв'язок стратегії економічного розвитку країн регіону зі змінами, що відбуваються на світовому ринку нафти. Структурні зрушення в економіці країн регіону. Напрями співробітництва України з державами Близького та Середнього Сходу.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Структура навчальної дисципліни (тематичний план)

Таблиця 2.1

№ пор	Назва теми (тематичного розділу)	Обсяг навчальних занять (год.)							
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
		Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС	Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС
Модуль №1 «Економіка зарубіжних країн»									
		5 семестр				семестр			
1.1	Економічна структура світу	10	2	2	6	-	-	-	-
1.2	Ресурсний потенціал сучасної цивілізації	10	2	2	6	-	-	-	-
1.3	Формування економічної моделі ХХІ ст.. Криза індустріального розвитку	10	2	2	6	-	-	-	-
1.4	Економіка країн ОЕСР	10	2	2	6	-	-	-	-
1.5	Економіка перехідних суспільств	10	2	2	6	-	-	-	-
1.6	Східна Європа. Економіка країн Східної Європи	10	2	2	6	-	-	-	-
1.7	Співдружність незалежних держав	10	2	2	6	-	-	-	-
1.8	Економічний потенціал США. Латинська Америка і світове господарство	10	2	2	6	-	-	-	-
1.9	Економіка країн Південно-Східної Азії. Економіка країн Південної Азії. Економіка країн Африки. Економіка країн Близького та Середнього Сходу	5	1	-	4				
1.10	Модульна контрольна робота №1	5		1	4	-	-	-	-
1.11	Підсумкова семестрова контрольна робота (ЗФН)	-	-	-	-	-	-	-	-
Усього за модулем №1		90	17	17	56	-	-	-	-
Усього за навчальною дисципліною		90	17	17	56	-	-	-	-

2.2. Перелік питань для підготовки до екзамену.

Перелік питань та зміст завдань для підготовки до екзамену, розробляються провідним викладачем кафедри відповідно до робочої програми та доноситься до відома студентів.

	Система менеджменту якості. Робоча програма «Економіка зарубіжних країн»	Шифр документа	СМЯНАУ РП 15.01.01 – 01-2020
		стор. 8 з 10	

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

Для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів під час вивчення дисципліни застосовуються такі навчальні технології, як: робота в малих групах, семінар-дискусія, презентація, рольова гра тощо.

3.2. Рекомендована література

Базова література

- 3.2.1. Голіков А.П. : Економіка зарубіжних країн. -К.: Центр навчальної літератури, 2019 . - 464 с.
- 3.2.2. Лісничий В.В. : Політичні та адміністративні системи зарубіжних країн. К.: Професіонал, 2004. – 336 с.
- 3.2.3. Старостіна А.О., Длігач А.О. : Економіка зарубіжних країн: Навчальний посібник. К: Знання, 2009. – 456 с.
- 3.2.4. Степанов О.П., Головченко В.І. : Країни Європейського Союзу, Пострадянського простору, Англо-Америци й Латинської Америци та Карибського Басейну: державотворення, економіка, зовнішня політика.: Навчальний посібник. К:Юрисконсульт, 2014, - 344 с.
- 3.2.5. Чандар Н. : Держава сталого розвитку.- К.: Наш формат, 2018. – 288 с.

Допоміжна література

- 3.2.6. Світова економіка. Навчальний посібник. За ред. Ю.Г.Козака, В.В. Ковалевського, Н.С. Логвінової. К.: ЦУЛ – 2010
- 3.2.7. Міжнародні організації. Навчальний посібник. За ред. Ю.Г. Козака., В.В. Ковалевського, Н.С. Логвінової. К.: ЦУЛ – 2011.
- 3.2.8. Перспективи економіки України в умовах глобальної макроекономічної нестабільності. За ред. Жаліло Я.А. - К.: НІСД, 2012. - 33 с.
- 3.2.9. Дахно І.І. Економічна географія зарубіжних країн: Навчальний посібник. К. : ЦУЛ, для ВНЗ, 2014. 320 с.

3.3. Інформаційні ресурси в інтернеті

- 3.3.1. <https://mfa.gov.ua/> – офіційний сайт Міністерства закордонних справ України
- 3.3.2. <http://me.kmu.gov.ua/> – офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України.
- 3.3.3. <http://www.oecd.org/> – офіційний сайт Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР).
- 3.3.4. <http://www.asean.org> – офіційний сайт АСЕАН
- 3.3.5. <http://www.wto.in.ua> – офіційний сайт СОТ в Україні.
- 3.3.6. <http://www.worldbank.org/uk/country/ukraine> – офіційний сайт Світового банку.
- 3.3.7. <http://www.unctad.org> – офіційний сайт UNCTAD.

	Система менеджменту якості. Робоча програма «Економіка зарубіжних країн»	Шифр документа	СМЯНАУ РП 15.01.01 – 01-2020
		стор. 9 з 10	

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАТЬ ТА ВМІНЬ.

4.1. Методи контролю та схема нарахування балів. Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл. 4.1.

Таблиця 4.1

Вид навчальної роботи	Мак кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
	5 семестр	семестр
Модуль №1 «Економіка зарубіжних країн»		
Вид навчальної роботи		
Робота на практичному занятті	5 б. x 8 = 40	-
Виступ на практичному занятті з презентацією на задану тему	10б. x 1 = 10	-
Виконання тестових завдань	1б. x 18 = 18	-
<i>Для допуску до виконання модульної (підсумкової) контрольної роботи студент має набрати не менше</i>	<i>41 балів</i>	-
Виконання модульної контрольної роботи №1	20	-
Підсумкова семестрова контрольна робота (ЗФН)	-	-
Усього за модулем №1	88	-
Семестровий екзамен	12	-
Усього за дисципліною	100	

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку.

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Сума підсумкової семестрової модульної та екзаменаційної рейтингових оцінок, у балах становить підсумкову семестрову рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS.

4.5. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./Е** тощо.

4.6. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки
1	0302	25.02.21	Бригідас Мекенс	[Підпис]	
2	15.01.01	25.02.21	Соловйко І.В.	[Підпис]	

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				